

POLİTİKA

"Yeni sistem cumhuriyetin tam anlamına uygun"

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, "Şimdi bu Anayasa değişikliği esasında Cumhuriyetin literatürdeki tam tanımına uygun bir biçimde Türkiye'yi yönetecek hükümetin yürütme yetkisini kullanacak hükümetin doğrudan halk iradesiyle sandıkta belirlenmesi, iktidarın halk tarafından seçilmesini oraya koyuyor. Referandumun özü de bu" dedi.

Abone Ol

Google News

Haber Merkezi

24 Şubat 2017, 14:25

Son Güncelleme: 24 Şubat 2017, 14:36

IHA

Adalet Bakanı Bozdağ, anayasa değişikliğine ilişkin açıklama yaptı.

YORUM

PAYLAŞ

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'nın (SETA)

"Cumhurbaşkanlığı Sistemi Anayasal Tasarımı" konulu etkinliğinde konferans verdi.

Türkiye'deki hükümet sistemi tartışmalarının bugünün tartışması olmadığını belirten Bakan Bozdağ, "Benim üniversite yıllarında yaşadığım tartışmalar var, benden önceki büyüklerin lise üniversite yıllarında yaşanan tartışmalar var. Esasında Türkiye'nin sürekli gündemlerinden biri olmuştur. Merhum Necmettin Erbakan ve merhum Alpaslan Türkeş siyasal hayatlarının daha ilk adımlarını atarken Türkiye için hükümet sistemi değişikliğini tek başlı, güçlü bir yürütmeyi arzu ettiklerini ifade etmişler ama bunu yapacak güçleri yok. Merhum Demirel ve merhum Özal ise devleti yönetmek tecrübelerinden sonra hem Başbakan hem de Cumhurbaşkanlığı

tecrübelerinden sonra bu tecrübelerin kendilerine öğrettikleriyle beraber Türkiye'nin parlamenter sistemle yoluna devam edemeyeceğini ve yeni bir hükümet sistemine ihtiyaç duyulduğunu tek başlı bir yürütmenin şart olduğunu en üst düzeyde ifade etmişlerdir. Bunlardan durumu en zor olanı merhum Demirel'dir. Çünkü rahmetli Özal bu konuyu dile getirdiğinde ona en ağır eleştirileri yönelten, şahsa göre sistem istiyor, kendine sistem istiyor eleştirilerini yapan merhum Demirel kendisini daha sonra yaşadıkları üzerine Türkiye için parlamenter sistemin değişmesi gerektiğini çok çarpıcı örnekler üzerinden vurguladı. Ama hem merhum Demirel'in hem de merhum Özal'ın bu sistem değişikliğini yapacak, siyasal gücü yoktu. Ama ülke menfaati bunu gerektiriyordu. İfade ettiler, daha sonraki kuşaklara bu gerekliliği karşılama konusunda büyük bir alt yapı bıraktılar" diye konuştu.

"AK Parti gücünün zirvesinde istiyor"

Bozdağ, konuşmasına şöyle devam etti:

"Sayın Cumhurbaşkanımız daha işin başında konunun gerekliliğini vurguladı ve AK Parti gücünün zirvesinde olduğu bir dönemde, bunu yapabilecek kudrete sahip olduğu bir dönemde hem parlamentoda çoğunluk elinde, hem hükümet AK Parti de hem de AK Parti'nin kurucu lideri sayın Genel Başkanımız Türkiye'nin Cumhurbaşkanı. Bütün bu imkanların elinde olduğu ortamda diyor ki yasama böyle, yürütme böyle, Cumhurbaşkanı böyle ama Türkiye için sistem değişikliğini istiyorum. Diyorlar ya şahsı için mi istiyor veya neden istiyor? Bunun şahıs için istenmediğini, Türkiye için bunun istendiğinin en somut göstergesidir."

"Zayıf iktidar ve istikrarsızlıklarla Türkiye hep kaybetti"

"Eğer şahsi nedenle bir talep olsa bu talep gündeme gelmez" diyen Bozdağ, "Peki AK Parti neden bunu arzu ediyor? Bir defa Türkiye'nin yaşadığı parlamenter sistem tecrübesi ve Türkiye'nin bulundu coğrafya bu ülkenin ve bu milletin bekası, güçlü olması her an söz sahibi, kudret sahibi olması için güçlü bir siyasal iktidarın varlığını ve sürekli bir istikrarın varlığını şart koştur. Zayıf iktidarla istikrarsızlıklarla Türkiye hep kaybetti. 93 yıllık Cumhuriyet döneminde 65. Cumhuriyet Hükümetini kurmuşuz. Yasamada bir istikrar yok, yasama istikrarı yok. Çünkü yasama 5 yılda bir yada 4 yılda bir seçim demiş baktığınızda seçimlerin çoğu süre dolmadan yapılmış. Yürütmede de bir istikrar yok, güçlü iktidar da yok" açıklamasında bulundu.

"Mevcut sistem ahlak ve hukuk dışı operasyonlara açık"

Bozdağ, "AK Parti 280 ile iktidar olmuş olsa Türkiye'yi dönüştüren büyük reformların altına imza atabilir mi? Atamaz. Bazı vekilleri rahatsız eden kararlar alabilir mi? Alamaz. Vekil gelip diyebilir ki bu karardan rahatsızım bunu bir daha düşün. Düşünmezsen benim gibi düşünen 5-6 arkadaşım daha var. Medyanın, sermayenin, güç odaklarının bazı menfaat çevrelerinin rahatsız olduğu ama milletin menfaati olan kararların altına cesurca zayıf bir iktidar atabilir mi? Atamaz. Transferler yapabilirler parayla, tehditle, şantajla iktidar değişiklikleri yapılabilir. Çünkü bu sistem güc merkezlerinin mevcut iktidarlara her türlü ahlak ve hukuk dışı

operasyonlar yapmasına izin verecek bir yapıya da sahip. 12 Mart, 28 Şubat süreçlerinde bunu gördük, Güneş Motel olayında onu gördük. En son merhum Ecevit'in yaşadığını gördük. Büromda oturuyorum, bakanın biri istifa ediyor, o daha bitmeden ikinci biri bakan istifa ediyor son dakika veriliyor. Merhum Ecevit'e operasyon çekiyorlar" dedi.

"Operasyonlara kapalı, milletin ihtiyaçlarını korunaklı kılan bir yapı..."

Mevcut sistemde güç odaklarının iktidarları iktidardan indirme ve bir şekilde değiştirme noktasında çok büyük hukuk ve ahlak dışı yöntemlerle güç devşirme fırsatı bulduğuna dikkat çeken Bakan Bozdağ, "Türkiye bu kapıları açık tutarak iktidarları her daim operasyonlara karşı korunaksız bırakarak bu coğrafyada yoluna daha fazla devam edemez. Onun için operasyonlara kapalı, milletin iradesini korunaklı kılan bir yapıya ihtiyaç var. Onun için de bu sistemin değişmesi, değiştirilmesi gerekiyor. Türkiye'de çift başlı yürütmenin doğurduğu çok büyük tartışmalar oldu. Merhum Özal ile Mesut Yılmaz arasında, merhum Demirel ile Tansu hanım arasında, merhum Ecevit ile Sezer arasında, Sayın Cumhurbaşkanımız ile Sezer arasında çok büyük tartışmalar ve çatışmalar oldu" ifadelerini kullandı.

"Enerji buraya harcanmamalı"

"Türkiye Cumhurbaşkanı ile Başbakanın hükümetin kavgalarıyla önümüzdeki yıllar içerisinde zaman kaybetmemeli enerjisini buraya harcamamalıdır" ifadelerini kullanan Bozdağ, "Onun için yürütmedeki çift başlılığı ortadan kaldırıp yürütmedeki istikrarı sağlayacak güçlü bir yürüme temin edecek sistem değişikliğine Türkiye'nin gitmesi lazım. Sezer Anayasayı fırlattı, bedelini kim ödedi? Biz ödedik. Demirel ile Çiller kavga etti 5 Nisan 1994 ekonomik krizi ile bedelini bütün Türkiye ödedi. Geçmişte de bu kavgaların bedelini bütün Türkiye ödedi. O zaman bu kavgaları biterek bir değişime Türkiye'nin ihtiyacı var. En son 2007 yılında Cumhurbaşkanı seçim yoluyla büyük bir kavga yaşandı. Anayasa çiğnendi, bir e-bildiri yayınlandı, hükümet olarak parlamento olarak biz meseleyi çözemeyince seçime gitme kararı aldık, millet meseleyi çözdü. Cumhurbaşkanını artık halk seçecek dendi" dedi.

"Her zaman güçlü aktörler yetişmiyor"

Bakan Bozdağ, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Peki 2014'de de Cumhurbaşkanlığı seçimi oldu Türkiye'de bir kriz oldu mu, kaos oldu mu? Olmadı. Anayasa Mahkemesinden istediğimiz karar çıkmazsa bu kan demektir diye açıklama yapan ana muhalefet partisi liderleri oldu mu? Olmadı. Falandan filandan Cumhurbaşkanı olmaz diye ahkam kesenler oldu mu? Olmadı. Neden çünkü kararı verme yetkisi millete verildi ve millete gidildi, ilk defa Türkiye herhangi bir kriz ve kaos neden olmaksızın Cumhurbaşkanını seçti. Kim kazandı? Türkiye kazandı. Türkiye'nin yaşadığı gerilimleri, tartışmaları, kavgaları hukuk dışı Türkiye'nin milleti tarafından seçilen iktidarları iktidardan etme çalışmalarını sona erdirecek siyasi istikrarı sağlayacak güçlü iktidarı kuracak yeni bir sisteme ihtiyaç var. Parlamenter sistem bunu yapıyor mu? Yapmıyor. Şimdi tek başına iktidar var. Doğru. Siyasi bir

istikrar var. Bu da doğru. Ama parlamenter sistemin doğasından kaynaklı zorunlu bir sonuç değil, zaman zaman ortaya çıkan sonuç. O da güçlü liderler, milletle buluşan aktörler ortaya çıktığında hep netice vermiş. Merhum Özal gibi, merhum Adnan Menderes, sayın Cumhurbaşkanımız gibi biri çıkmış. Böyle halk istikrarlı bir döneme geçmiş. Sandıkta istikrara oy vermiş güçlü iktidarlar kurmuş. Ama parlamenter sistemde değişikliğe gitmezsek istikrarın tesisi, güçlü iktidarların kurulması için sürekli Tayyip Erdoğan'lara, sürekli Turgut Özal'lara, sürekli Adnan Menderes'lere bunun gibi insanlara ihtiyaç duyacağız. Türkiye'de her zaman böyle güçlü aktörler yetişebiliyor mu? Milletle buluşan böyle liderler çıkabiliyor mu? Çıkıyor. O zaman öyle bir sistem kurmalıyız ki doğası gereği siyasi istikrarı doğursun, güçlü iktidar kursun."

Türkiye'de hem PKK, hem DEAŞ, hem DHKP-C, hem FETÖ terörü olduğunu, yanı başımızda Suriye'de, Irak'ta çatışmalar olduğunu aktaran Bozdağ, "Türkiye üzerinde hesabı olanlar var ve en son yaşadığımız 15 Temmuz darbe teşebbüsü gösterdi ki bu hesabı olanların hesabı da kapanmış değil. Bu coğrafyada zayıf iktidarla her türlü operasyona açık iktidarlara siyasi istikrarsızlıklarla Türkiye'nin ve Türk milletinin daha fazla yoluna devam edebilme imkanı yoktur. Her seçimi siyasi istikrar doğurduğu, güçlü iktidar kurduğu, hızlı karar alma ve uygulama mekanizmalarını hayata geçirdiği bir hükümet sistemine Türkiye'yi el birliği ile geçirmek zorundayız. Aksi takdirde etrafımızın yangın yerine döndüğü bir ortamda zayıf iktidarların ve istikrarsız ortamların Türk milletine, Türkiye devletine kaybettireceği çok şey vardır. Bunu sadece şu sorunun cevabını kendi kalbinizde vererek bulursunuz. Eğer 2003'de Irak'ın işgaliyle başlayan, Suriye'de yaşananlar DEAŞ ve başka bölgemizde olup biten bütün olaylara baktığımızda Türkiye'de millet sandıkta kurduğu güçlü AK Parti iktidarı olmasa zayıf iktidarlar olsaydı, istikrarsız ortamlar olsaydı, acaba etrafımızda meydana gelen bu yangınlar, çatışmalar Türk milletine ve Türk devletine nasıl bedeller ödetirdi. Türkiye bu gün nerede ve nasıl olurdu? Herkesin bunu değerlendirmesi lazım" şeklinde konuştu.

"CUMHURİYETİN GERÇEK ANLAMDA HAYATA GEÇİRİLMESİNİ SAĞLIYOR"

7 Haziran seçimlerinde istikrarsızlık çıktığını ve Türkiye'nin bambaşka bir Türkiye'ye birkaç ay içerisinde hemen dönüşüverdiğini söyleyen Bozdağ, "Onun için biz diyoruz ki Türkiye'nin bundan sonra istikrarsızlığa sokulmaması, belirsizliğe itilmemesi, kargaşaya kaosa mecbur bırakılmaması bakımından yetkinin halkta olması ve halkın siyasal istikrarı tesis edeceği yeni bir düzene geçilmesi lazım. Onun için de Türkiye'ye özgü bir hükümet sistemi çalışması yapıldı. Meclis'te görüşüldü, millet huzuruna getirildi. Ne getiriyor bu? Bu Cumhuriyetin gerçek anlamda hayata geçirilmesini sağlıyor. Cumhuriyetin tanımı literatürde yapılıyor. Devleti yönetenlerin miras yoluyla genetik yolla veya başka bir yoldan belirlenmediği esasında halkın iradesiyle belirlendiği bir yapıyı anlatıyor. Cumhuriyet odur. Halkı seçtiklerinin halkı yönetmesi bir noktada. babadan oğla yönetimin geçmemesi veya miras yolu veya genetik veya da çok az seçkin grup eliyle olmaması demek" değerlendirmesinde bulundu.

"Cumhuriyetin anlamına tam uygun"

Türkiye'de 1923 yılından beri Cumhuriyetin olduğunu ifade eden Bozdağ, şöyle konuştu:

"23 yılında bu yana Türk halkı doğrudan ülke yönetimini yapan kişileri seçme yetkisini kullandı mı kullanmadı mı? Tek bir kişi 65 tane hükümet kuruldu, bu hükümetlerin tamamını halk sandıktan çıkarmıştır diyemez. Neden? Çünkü Türkiye'de tek seçim yapılıyor. Sadece milletvekilliği seçimi yapılıyor. 24, 61, 82 anayasası Türk milletine milletvekillerini yani milletvekillerinin oluşturduğu yasamanın seçimini yaptırıyor. Yürütme seçimi yapılmıyor. Yürütmeyi kim seçiyor, yasama kendi arasından seçiyor. Üye tam sayısının salt çoğunluğuna sahip olursa oradan güven alıyor, yürütme meydana getiriyor. Cumhuriyetin ruhuna bu tam uygun mu? Doğrudan Cumhuriyeti seçme yetkisini Cumhuriyet esasında ülkeyi yönetenlerin halktan almasını emrediyor. Şimdi bu Anayasa değişikliği esasında Cumhuriyetin literatürdeki tam tanımına uygun bir biçimde Türkiye'yi yönetecek hükümetin yürütme yetkisini kullanacak hükümetin doğrudan halk iradesiyle sandıkta belirlenmesi, iktidarın halk tarafından seçilmesini oraya koyuyor. Referandumun özü de bu. Halka sorulacak ana soru: Siz Türkiye'yi yöneten, yönetecek olan hükümeti doğrudan seçmek istiyor musunuz? İstemiyor musunuz? Eğer hükümeti doğrudan seçmek istiyorum diyorsa 'Evet' oyu vereceksin. Yok ben hükümeti doğrudan seçmeyin kardeşim vekiller var ben onlara yetki vereyim onlar seçsin ben kendimi bu konuda yeterli görmüyorum diye düşünüyorsa veya başka gerçekleri var o çerçevede başka birilerini aracı kılıyorsa o da 'Hayır' diyecektir. Millete yetki veriliyor şu anda. Yasama seçimi yapma yetkisinin yanına doğrudan yürütmeyi seçme yetkisi veriliyor. Bu da egemenlik kayıtsız şartsız millete aittir deniyor ya bu egemenliği yasama seçiminde verilmesi yanında hükümet seçiminde de tam anlamıyla millete verilmesidir. Onun için bu düzenleme Cumhuriyeti yok eden bir düzenleme değil, Cumhuriyetin ruhuna uygun bir biçimde Türkiye'de tam anlamıyla hayata geçiren bir düzenlemedir. Rejim değişikliği ile de alakası yoktur."

PAYLAŞ

#Bekir Bozdağ

#Anayasa Değişikliği

#Referandum

#Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi

ÖNERİLEN VİDEO

GÜNDEM E-POSTA ABONELİĞİ

Kamuda FETO operasyonu

10 Őüpheli hakkında gözaltı kararı verildi.

Ukrayna'da gerilla taktiđi

Rus askerlerini tuzağa çekip araçlarını imha ediyorlar.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

 Apple Android Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

